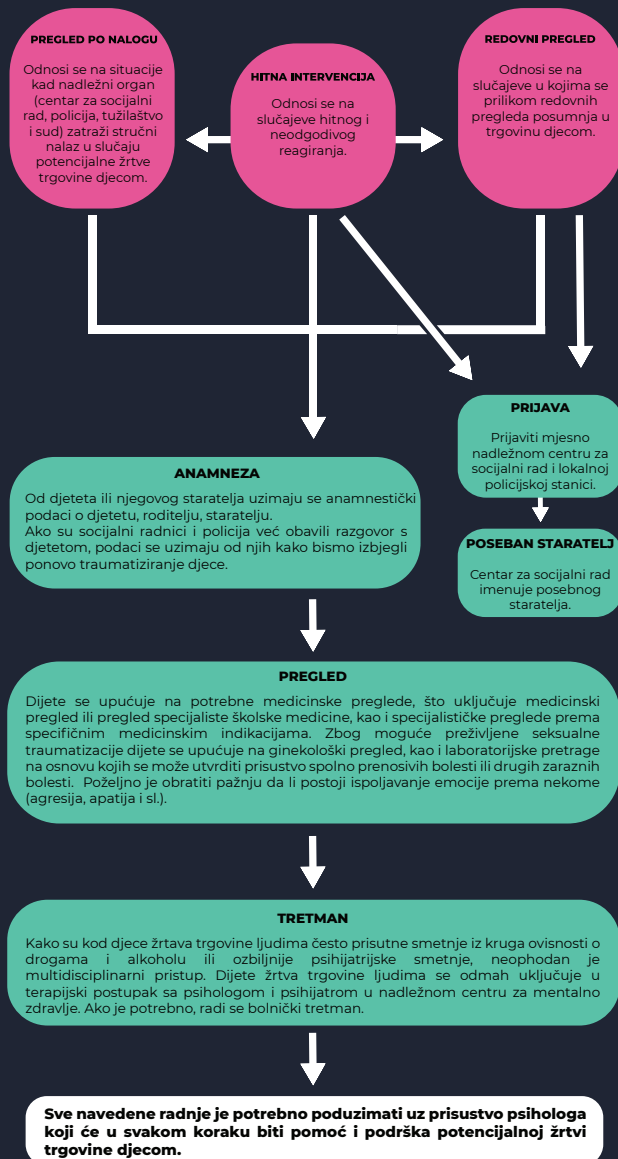

ZAJEDNO STVORIMO SIGURNU OKOLINU ZA SVAKO DIJETE!

Postupak u slučaju trgovine djecom ZDRAVSTVENI SEKTOR

**PRIJAVITE
TRGOVINU
DJECOM!**

**POTRAŽITE
POMOĆ!**

Lokalna policijska stanica – 122

Krimolovci – 080 020 505

**Federalna uprava policije –
033/280-020 ili 033/261-300**

**Ministarstvo unutrašnjih poslova
Republike Srpske – 051/331-164**

**Policija Brčko distrikta –
049/233-200**

Prijavite na: www.sigurnodijete.ba

Potražite podršku: 0800 22 323

Finansirano
od strane Evropske unije
i Vijeća Evrope

Implementirano
od strane Vijeća Evrope

MEĐUNARODNI FORUM
SOLIDARNOSTI - EMMAUS
BOSNA I HERCEGOVINA

Ovaj letak je nastao u okviru bespovratnog granta dodijeljenog MPS-EMMAUS-u za realizaciju projekta „Podizanje svijesti o trgovini djecom“, uz finansijsku podršku Evropske unije i Vijeća Evrope. Stavovi iznijeti u ovom letku ne odražavaju nužno stavove Evropske unije ili Vijeća Evrope.

**SPRIJEČIMO
TRGOVINU DJECOM**

**ZAJEDNO STVORIMO
SIGURNU SREDINU
ZA SVAKO DIJETE**

ŠTA JE TRGOVINA LJUDIMA?

Trgovina ljudima, kao oblik eksploatacije ljudi, predstavlja jedan od najgorih zločina našeg vremena. To je problem svjetskih razmjera koji podrazumijeva brojne kriminalne radnje koje uključuju kupovinu i prodaju, vrbovanje, prijevoz, smještaj i skrivanje osoba s ciljem ostvarivanja profita njihovom eksploatacijom / iskorištavanjem što može biti kroz prisilan rad, prisilno prosjačenje, prisilan brak, ropstvo, seksualnu eksploataciju i druge oblike iskorištavanja.

Trgovina ljudima predstavlja jedan od najtežih oblika kršenja ljudskih prava.

Kada je žrtva djeteta, primjena bilo kojeg oblika sile, prinude, otmice ili obmane i drugih oblika zloupotrebe moći / uticaja ili stanja ugroženosti je irelevantna za postojanje krivičnog djela trgovine ljudima.

Najveći broj žrtava trgovine ljudima u BiH su djeca

Trgovina ljudima za cilj ima eksploataciju radi sticanja profita, a da bi se okarakterisala kao krivično djelo, potrebno je da postoji namjera za vršenje eksploatacije, dok do stvarnog eksploataisanja uopće ne mora doći.

Eksploatacija predstavlja iskorištavanje drugih putem prostitucije ili drugih oblika seksualnog iskorištavanja, prinudnog rada ili pružanja usluga, ropstva ili postupaka sličnih ropstvu, služenja pod prinudom ili uklanjanja organa.

Najčešći oblici trgovine djecom u BiH:

- **prisilno prosjačenje** – oblik zlostavljanja i zanemarivanja djeteta radi ostvarivanja novčane koristi, u kojem je dijete izloženo neželjenim i štetnim uticajima, kao što su boravak na ulici, hladnoća, vrućine, odsustvo obrazovanja, rizik od nasilja, povređivanja i slično;
- **prisilni brak** – brak u koji dijete stupa protiv svoje volje; najčešći oblici ovog iskorištavanja djeteta se pronalaze u manjinskim grupama i socijalno ugroženim porodicama sa više djece;
- **prisilni rad** – podrazumijeva prisilno prosjačenje, skupljanje sekundarnih sirovina, prisilno služenje u domaćinstvu i druge oblike eksploatacije za koje trgovci ljudima dobivaju naknadu u novcu; djeca u ovom obliku eksploatacije su nezaštićena, izložena različitim rizicima, nasilju i eksploataciji;
- **seksualno iskorištavanje** – jedno od najtežih djela na štetu djece koje ostavlja neizbrisive fizičke i psihosocijalne posljedice po zdravlje i razvoj djeteta.

U cilju pružanja adekvatne pomoći i zaštite žrtvama trgovine ljudima, najbitnije je izvršiti **pravovremenu identifikaciju žrtava**.

Indikatori koji bude sumnju da je dijete potencijalna žrtva trgovine ljudima i koji ukazuju na određeni oblik eksploatacije:

- prenatraglašeno ponašanje, pretjerano ili vrlo slabo iskazivanje emocija, strah od odraslog ili potpuno odsustvo strepnje pred autoritetom odraslog, izgledaju zaplašeno i ponašaju se na način koji nije uobičajen za djecu njihovog uzrasta – **prisilan rad, prisilno prosjačenje**;
- zaziranje od fizičkog dodira ili približavanja, posebno neke odrasle osobe – **seksualno iskorištavanje, prisilan brak**;
- ne vjeruje pružaocima usluga i odbija saradnju – **prisilno prosjačenje, prisilan rad, seksualno iskorištavanje, prisilan brak**;
- izbjegava kontakt i pokušava da pobjegne iz objekta – **seksualno iskorištavanje, prisilan brak**;
- reaguje ljutito, impulsivno ili agresivno, ima vidne i osjetne oscilacije u ponašanju – **seksualno iskorištavanje, prisilan brak**;
- osoba pokazuje znakove zloupotrebe alkohola, droge ili lijekova – **seksualno iskorištavanje, prisilan brak**;
- prisutni su dezorijentisanost, konfuzija, fobije ili napadi panike – **prisilno prosjačenje, prisilan rad, seksualno iskorištavanje, prisilan brak**;
- izgleda iscrpljeno, umorno, zbunjeno i pokazuje znakove fizičkog i mentalnog zlostavljanja – **prisilno prosjačenje, prisilan rad, seksualno iskorištavanje**;
- ima tetovaže ili druge znake koji pokazuju da je nečije „vlasništvo“ – **prisilno prosjačenje, prisilan rad, seksualno iskorištavanje**;
- ima povrede koje izgledaju kao znakovi zanemarivanja i zlostavljanja djeteta – **prisilno prosjačenje, prisilan rad**;
- pokazuje specifične reakcije na traumatska iskustva – **prisilno prosjačenje, prisilan rad, seksualno iskorištavanje, prisilan brak**;
- oblačenje neprilagođeno uzrastu djeteta – **prisilno prosjačenje, prisilan rad, seksualno iskorištavanje**.

Ukoliko zdravstveni radnik tokom pružanja medicinske usluge i razgovora s djetetom posumnja da se radi o žrtvi trgovine ljudima, obavezan je to prijaviti policijskoj upravi.